

Binární vyhledávací strom

Aleksandr Shevchenko

2. května 2022

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta informačních technologií

1. Motivace
2. Binární vyhledávací strom
3. Vyhledávání klíče
4. Vložení klíče
5. Smazání klíče
6. Pseudokód BST
7. Složitost BST, závěr
8. Použité zdroje

Proč potřebujeme řadící algoritmy?

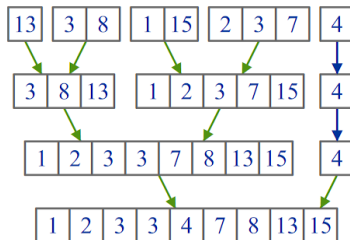
Pro rychlé vyhledávání a představu dat. Některé úlohy jsou nevyřešitelné bez zařazování.

Proč potřebujeme řadící algoritmy?

Pro rychlé vyhledávání a představu dat. Některé úlohy jsou nevyřešitelné bez zařazování.

Některé populární algoritmy:

- Bubble sort
- Shakesort
- Quicksort
- Radix sort
- Binary search tree

Definice

Binární vyhledávací strom (Binary Search Tree – BST) je datová struktura založená na binárním stromu, umožňující rychlé vyhledávání daných hodnot.

Základní vlastnosti:

- Levý podstrom uzlu obsahuje pouze uzly s klíči menšími než klíč uzlu.
- Pravý podstrom uzlu obsahuje pouze uzly s klíči většími než klíč uzlu.
- Levý a pravý podstrom musí být také binárním vyhledávacím stromem.

Kroky pro vyhledávání klíče v BST:

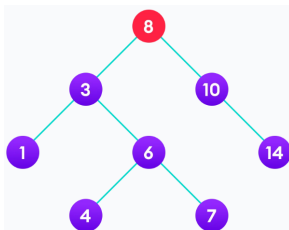
1. Ujistíme se, že daná hodnota je v povoleném rozsahu.
2. Hledáme kořenový uzel stromu.
3. Pokud daná hodnota je menší než hodnota klíče uzlu, jdeme do levého podstromu, jinak do pravého.
4. Pokud nenajdeme naší hodnotu nebo se nenarazíme na konec, opakujeme krok 3.

Zkusíme na příkladu najít 6.

Vyhledávání klíče

Kroky pro vyhledávání klíče v BST:

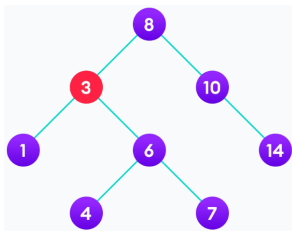
1. Ujistíme se, že daná hodnota je v povoleném rozsahu.
2. Hledáme kořenový uzel stromu.
3. Pokud daná hodnota je menší než hodnota klíče uzlu, jdeme do levého podstromu, jinak do pravého.
4. Pokud nenajdeme naši hodnotu nebo se nenarazíme na konec, opakujeme krok 3.

Vyhledávání klíče

Kroky pro vyhledávání klíče v BST:

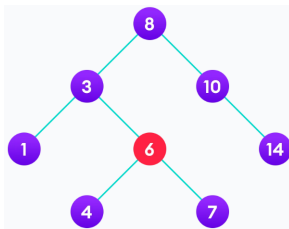
1. Ujistíme se, že daná hodnota je v povoleném rozsahu.
2. Hledáme kořenový uzel stromu.
3. Pokud daná hodnota je menší než hodnota klíče uzlu, jdeme do levého podstromu, jinak do pravého.
4. Pokud nenajdeme naši hodnotu nebo se nenarazíme na konec, opakujeme krok 3.

Vyhledávání klíče

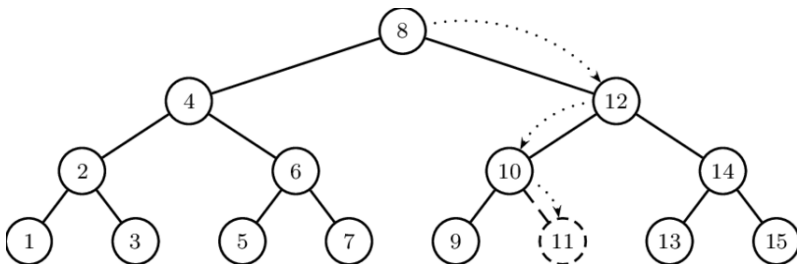
Kroky pro vyhledávání klíče v BST:

1. Ujistíme se, že daná hodnota je v povoleném rozsahu.
2. Hledáme kořenový uzel stromu.
3. Pokud daná hodnota je menší než hodnota klíče uzlu, jdeme do levého podstromu, jinak do pravého.
4. Pokud nenajdeme naši hodnotu nebo se nenarazíme na konec, opakujeme krok 3.

Vložení klíče

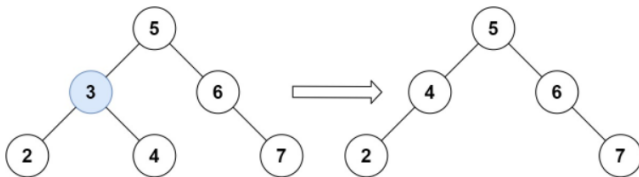
Nový klíč vždy vkládáme na listové úrovni. Hledáme ho pokud nenarazíme na situaci, když nemůžeme jít hlouběji a přidáváme k uzlu nový list.

Smazání klíče

Při smazání klíče můžeme se narazit na několik situací:

- Uzel pro smazání je **listem** – jednoduše ho mažeme ze stromu.
- Uzel pro smazání má **jedno dítě** – kopírujeme dítě do uzlu a mažeme dítě.
- Uzel pro smazání má **dvě děti** – v pravém podstromu uzlu hledáme uzel s nejmenší hodnotou, kopírujeme jeho obsah do původního uzlu a mažeme list. Pokud pravý podstrom neexistuje, děláme to samé s největší hodnotou levého podstromu.

Algoritmus 1: Pseudokód pro vyhledávání klíče v BST

```
1: search (value, root) {  
2:   if (root == NULL) then  
3:     return NULL;  
4:   else if (root.data == value) then  
5:     return root;  
6:   else if (root.data > value) then  
7:     return search (value, root.left);  
8:   else  
9:     return search (value, root.right);  
10: end if  
11: }
```

Operace s BST se provádí rychleji, než s obyčejným polem. Při práci s polem potřebujeme $O(n)$ kroků, kde n je velikost pole.

Pro práci se stromem provádíme $O(h)$ operací, kde h je maximální hloubka stromu. V neoptimálnějším případě, když hloubka všech listů je stejná, strom má $n = 2^h - 1$ vrcholů, takže $O(h) = O(\log n)$.

Musíme ale dávat pozor, aby se BST nestal polem. Naštěstí, existují metody optimalizace hloubky stromů pro jejich vybalancování.

Algoritmy.net: Porovnání řadicích algoritmů

Habr.com: struktury danych: binarnye derevya

GeeksforGeeks: Binary Search Tree

Programiz: Binary Search Tree

Děkuji za pozornost!